

Instructiemodel klank-tekenkoppeling

Les 1

80 min.

De introductie van de nieuwe klank

Het introduceren van de nieuwe klank op het bord.

1. Het kapstokwoord wordt opgehangen.
2. De docent laat het **klankgebaar** zien.
3. De docent schrijft de klank op. Hierbij wordt de klank uitgesproken en de **schrijfwijze** besproken. De leerlingen oefenen de schrijfwijze op het wisbordje en spreken de klank gelijktijdig uit. *De docent schrijft eventueel ook al andere bekende woorden met de klank op het bord.*

Samen de tekst lezen.

1. De tekst met de klank wordt voorgelezen door de docent. Hierbij beeld (of legt) de docent passages uit, zodat de leerlingen de strekking van het verhaal begrijpen (**leesbegrip**).
2. De tekst wordt een tweede keer voorgelezen en de leerlingen schrijven de klank op het wisbordje, elke keer als ze hem in het verhaal horen.
3. De leerlingen lezen nu zelf de tekst en arcen de klank.

De tekst

Oefenen met woorden en zinnen.

De woordrijen (en **connectrijtjes**) en zinnen worden (**voor-koor-door**) gelezen en geoefend. De docent geeft meteen **feedback** aan de leerling. Wanneer een leerling te lang twijfelt over een klank, wordt deze voorgezegt.

De woorden en zinnen

Oefenen met schrijven en de automatiseren van de goede schrijfwijze.

De schrijfwerkbladen (woorden, zinnen en tekstje) worden door de leerlingen gemaakt. De docent loopt rond en let op de **schrijfwijze** en interpunctie.

Schrijven

Dictee.

De docent neemt een **dictee** van tien woorden af. In het dictee komen ook klanken voor die in de vorige lessen aan bod kwamen. Het dictee wordt op een **voorgestructureerd blad** geschreven, waarin het voor de leerlingen duidelijk is hoeveel klanken er geschreven moeten worden d.m.v. de hokjes. Ook de **klankgebaren** dienen als scaffold (tijdelijke ondersteuning) bij klanken die voor de leerlingen moeilijk te onderscheiden zijn.

Het dictee

Voorlezen: werken aan geletterdheid en woordenschat.

De les wordt afgesloten met een stuk (**interactief**) **voorlezen** uit een prentenboek of NT2-boekje op <A1 niveau. Herhaal passages en/of herformuleer de tekst wanneer er begripsproblemen zijn. Maar voorkom uitleggen van losse woorden.

Voorlezen

Instructiemodel klank-tekenkoppeling

Les 2

80 min.

De tekst

De tekst herhalen.

1. **Voor:** De tekst met de klank (zie les 1) wordt voorgelezen door de docent.
2. **Koor:** De tekst wordt klassikaal gelezen, waarbij de docent 'hard' leest op een tempo dat de leerlingen kunnen bijhouden en de leerlingen mompelend meelesen.
3. **Door:** De tekst wordt klassikaal (zwakke lezers) of in tweetallen (sterke lezers) gelezen, waarbij de leerlingen om beurten een zin lezen. Er wordt direct feedback gegeven.

Extra oefenen met zwakke lezers.

Met de leerlingen die meer oefening nodig hebben voor het **automatiseren** van de nieuwe klank wordt er met de docent extra geoefend:

De woordrijen (en **connectrijtjes**) en zinnen worden (**voor-koor-door**) gelezen en geoefend. De docent geeft meteen feedback aan de leerling. Wanneer een leerling te lang twijfelt over een klank, wordt deze voorgezegt.

Differentiatie

Het dictee

Dictee.

De docent neemt een **dictee** van tien woorden af. In het dictee komen ook klanken voor die in de vorige lessen aan bod kwamen. Het dictee wordt op een **voorgestructureerd blad** geschreven, waarin het voor de leerlingen duidelijk is hoeveel klanken er geschreven moeten worden d.m.v. de hokjes. Ook de **klankgebaren** dienen als scaffold (tijdelijke ondersteuning) bij klanken die voor de leerlingen moeilijk te onderscheiden zijn.

Voorlezen: werken aan geletterdheid en woordenschat.

De les wordt afgesloten met een stuk (**interactief**) **voorlezen** uit een prentenboek of NT2-boekje op <A1 niveau. Herhaal passages en/of herformuleer de tekst wanneer er begripsproblemen zijn. Maar voorkom uitleggen van losse woorden.

Voorlezen

Extra informatie bij begrippen

Voor-koor-door: Deze techniek betekent dat de docent eerst voorleest, waarna de tekst gezamenlijk wordt gelezen op het tempo dat de docent aangeeft. Tot slot lezen de leerlingen de tekst zelf.

Klankgebaren: De klankgebaren van José Schraven dienen als tijdelijke ondersteuning voor de leerlingen. De docent kan met de klankgebaar snel laten zien welke klank geschreven moet worden. Dit is erg effectief bij klanken waar de leerlingen moeite hebben, bijv. vanwege hun taalachtergrond.

Connectrijtjes: Deze woordrijtjes bevatten minstens twee woorden met de te oefenen klank. De rest van de woorden ontstaan door steeds een klank (klink of medeklinker) te veranderen. Hierdoor moeten de leerlingen actief blijven bij het lezen.

Interactief voorlezen: De leerlingen denken mee over de tekst, bijvoorbeeld door de afloop te voorspellen of te praten over de tekst. Hierbij is het van belang dat de voorlezer goede vragen stelt. Denk bijvoorbeeld vragen over gevoelens en eigen ervaringen.